

SAKSFRAMLEGG

Prosess for gjennomgang og revisjon av lovpålagt samarbeidsavtale

Saksbehandler: Christine Furuholmen

Overordnet samarbeidsutvalg	Saksnr.: Sak1/2016	Møtedato: 19. september 2016
------------------------------------	---------------------------	-------------------------------------

Vedlegg: 2

Forslag til vedtak

Overordnet samarbeidsutvalg gir tilslutning til prosessen som er foreslått.

Følgende legges frem for OSU i desember:

1. Eventuelle forslag til endringer i overordnet samarbeidsavtale
2. Forslag til ny avtale om den akuttmedisinske kjeden

Det etableres en partssammensatt arbeidsgruppe som skal foreslå forenkling av avtalestrukturen, og oppdatering av avtaler der det er behov.

Arbeidsgruppens forslag legges frem for OSU våren 2017.

Bakgrunn

Lov om kommunale helse – og omsorgstjenester §6-1 gir kommuner og helseforetak plikt til å inngå samarbeidsavtale og stiller minimumskrav til innholdet i avtalene. Samarbeidsavtalen skal revideres årlig.

Kommnehelsesamarbeidet K26 og Vestre Viken valgte i 2012 å inngå en overordnet samarbeidsavtale med tilhørende tjenesteavtaler for å ivareta lovens krav. I tillegg til å inkludere punktene i lovteksten, ble det valgt å bygge på eksisterende avtaler mellom partene. Partene valgte også å lage en egen tjenesteavtale om uenighet og tvist for helseområdet. Avtaleverket omfatter i alt 11 tjenesteavtaler som vedlegg til den overordnede samarbeidsavtalen. Overordnet samarbeidsavtale med tjenesteavtaler er likelydende for Vestre Viken og alle 26 kommuner. Det er i tillegg utarbeidet avtaler mellom helseforetaket og en eller flere av kommunene for å regulere lokale forhold.

http://www.vestreviken.no/fagfolk_/samhandling_/Sider/samarbeidsavtaler.aspx.

I 2013 og 2014 gjennomførte partene en revisjon som innebar ny overordnet samarbeidsavtale samt ny tjenesteavtale om gode pasientforløp. Revisjon og endring i avtalene innebærer en omfattende prosess og krever omfattende koordinering, ikke minst for kommunene. Det er ikke foretatt en evaluering med påfølgende revidering av de andre avtalene. Begrunnelsen for dette har vært enighet mellom partene om at avtalene trenger en viss virketid. Det ble lagt til grunn at inngåtte avtaler ikke revideres med mindre de er til hinder for et godt samarbeid eller at en av partene ser et behov for revidering.

Formålet med dette notatet er å foreslå en revisjon av overordnet samarbeidsavtale, samt foreslå en prosess for revisjon og forenkling av avtalestruktur.

Dagens situasjon

Kommuner og helseforetak i Norge har valgt en litt ulik struktur for sine avtaler. Noen har valgt å bruke *tjenesteavtaler* eller delavtaler som vedlegg til en overordnet samarbeidsavtale, andre har valgt å legge ved retningslinjer for å utdype områdene loven krever. Noen har valgt en struktur med ett vedlegg/en avtale for hvert av *kulepunktene* i loven. De fleste har brukt Helsedirektoratet og KS sin første veileder som mal. Dagens veileder er nummer fire i rekken.

Siden loven trådte i kraft i 2012 har det skjedd en rekke endringer fra som innebærer behov for revisjon av avtalene. Dette omfatter blant annet:

- Myndighetskrav
- Endring i lovverk
- Ny veileder fra Helsedirektoratet
- Erfaringsbasert kunnskap

Vi har i nå fire års erfaring med dagens avtalestruktur. Noen avtaler er lite kjent og lite brukt, brudd på avtalene blir i liten grad fulgt opp, noen er utdatert. Andre, som avtalen om helhetlig pasientforløp, oppleves av mange som et godt redskap. Tjenesteavtalene benytter samme mal, uavhengig av hvilket område som reguleres.

Særskilt om tjenesteavtale om etablering av kommunale tilbud for døgnopphold med øyeblikkelig hjelp

Det er utarbeidet en lik rammeavtale mellom alle kommuner og Vestre Viken. Det er i tillegg utarbeidet en driftsavtale med hver enkelt kommune og Vestre Viken ved lokalsykehuset. Driftsavtalene omfatter bare somatiske pasienter og de regulerer forholdene rundt utbetaling av

tilskudd fra helseforetaket (2012-2016) før tilbudet ble lovpålagt. Fra 2017 utvides kommunens plikt til å omfatte psykisk helse og rus.

Forslag til opplegg for prosess for revidering av avtaler mellom Vestre viken og kommunene

Forslaget innebærer en revisjon i to trinn:

- A. Revisjon av enkelte avtaler i høst
- B. Gjennomgang av avtaleverket med sikte på oppdatering forenkling, frist første halvår 2017.

A Høst 2016

1. Overordnet samarbeidsavtale

Overordnet samarbeidsavtalen (1. januar 2014) skal i henhold til loven revideres hvert år.

Forslag til prosess:

Vestre Viken og Kommunehelsesamarbeidet har ansvar for å fremme forslag til *eventuelle* endringer av avtalen få vegne av henholdsvis klinikkene og kommunene. Det lages en sak med forslag til revidert avtale til OSU i desember.

2. Tjenesteavtale om den akuttmedisinske kjeden

Myndighetskrav, ny forskrift og partenes erfaringer tilsier behov for å revidere denne avtalen. Vestre Viken har hatt kontaktmøter med kommunene tilknyttet Drammen- og Kongsberg sykehus og har i samarbeid med flere av kommunene fått innspill til revisjon av avtalen. Dette omfatter blant annet forslag om fastere møtstruktur. Et tilsvarende kontaktmøte skal holdes med kommunene rundt Ringerike sykehus i september.

Ansvar for prehospitaltjenester til befolkningen i Asker og Bærum ligger i OUS. Det er behov for en dialog med OUS om en tilsvarende avtale.

Forslag til prosess

Forslag til ny tjenesteavtale for de akuttmedisinske tjenestene legges frem for OSU på neste møte. Vestre Viken ved klinikk prehospitaltjenester lager et forslag til avtale basert på det arbeidet som er gjort ved de tre sykehusene i Buskerud.

Vestre Viken i samarbeid Asker- og Bærum kommune kontakter OUS for å sikre en avtale som gjelder også disse kommunene.

3. Tjenesteavtale om etablering av kommunale tilbud for døgnopphold med øyeblikkelig hjelp

Det er ikke realistisk å revidere avtalen for alle kommunene i løpet av høsten. For å sikre en god planleggingsprosess og oppstart av døgntilbudet til psykisk helse og rus, kan det lages et vedlegg til dagens avtale som omfatter det nye tilbudet.

Forslag til prosess

Det lages et *vedlegg* til dagens tjenesteavtale som omfatter plasser for pasienter i psykisk helse og rus. **Vedlegg til avtalen gjøres mellom hver enkelt kommune og Vestre Viken ved DPS.**

Tjenesteavtalene for somatikk som ble inngått i perioden 2012-2016 revideres som beskrevet under B.

B Gjennomgang og forenkling av avtalestruktur

Eksisterende avtalestruktur er *Første generasjons*. Alle tjenesteavtalene er bygget opp over samme lest uavhengig om avtalen omhandler gode intensjoner og rammer for samarbeid, eller regulerer ansvar knyttet til drift. Avtalen om forskning er et eksempel på det første, avtalen om IKT-samarbeid på det andre. Det er behov for å se på om dette er hensiktsmessig.

Flere av tjenesteavtalene inneholder punkter om handlingsplaner og årstall som allerede er utdatert. Dette er ikke til hinder for samhandlingen, men gir avtalen et utdatert og sovende preg. Alle tjenesteavtalene inneholder punkter om revisjon og hvordan partene skal løse uenighet og tvist.

Vestre Viken og kommunehelsesamarbeidet har valgt å opprette et eget tvisteløsningsutvalg og inngå en egen avtale om uenighet og tvist. Ingen saker er så langt lagt frem for utvalget. Dette stemmer med erfaringene fra den nasjonale tvisteløsningsnemda. Svært få saker blir fremmet, og de fleste ble fremmet i samhandlingsreformens første år (utskrivningsklare pasienter).

Flere helseforetak og kommuner har valgt en avtalestruktur med *en* overordnet samarbeidsavtale med vedlagte retningslinjer for å utdype nærmere forpliktelse i avtalen. Det er også variasjoner hvilke områder helseforetak og kommuner har valgt og avtalefeste i tillegg til det som omtales i loven.

I tillegg til de likelydende avtalene, er det særavtaler som gjelder Vestre Viken og en eller flere av kommunene.

Forslag til prosess

Vestre Viken og kommunehelsesamarbeidet setter sammen en arbeidsgruppe som skal:

- Vurdere dagens avtalestruktur med overordnet samarbeidsavtale og tjenesteavtaler
- Foreslå forenklinger i antall tjenesteavtaler
- Vurdere om enkelte av dagens tjenesteavtaler kan fjernes og eventuelt om hvordan lovens krav kan sikres på annen måte
- Se hvilke tjenesteavtaler som må endres på grunn utdaterte årstall, lovverk mv
- Foreslå nye avtaler dersom det er områder som ikke er dekket av dagens avtaleverk.

Arbeidsgruppen skal se hva andre helseforetak og kommuner har gjort.

Arbeidsgruppen bestemmer selv sin arbeidsform og hvordan erfaringer skal innhentes fra helseforetaket og kommuner.

Frist; OSU møte i mai.